

• MATTIN •

Mater democratica

• IÑAKI SEGUROLA •

[FILOLOGOA]

J oan dira aurtengo hautes-
festak ere etorritako bide-
tik. Kontatu dira bozak,
iritziak eta oponioak, han non-
bait, eta estatuak (edo estatu-
gaiak), kontinenteak, udalak,
hiriburuak eta probintziak ikus-
miran dauzkan Begiren batek.
Kontatu bai, baina ez arrazoirik
neurtu edo pisatu, hori ez baita-
go numerotan egiterik, eta are
gutxiago giza-tamaina naturalaz
goragoko barruti horietan. Ezin
ahaztu gainera guk, lehengo
hark esan zuena: «batek mila
balio eta milak batere ez».

Denek irabazi dute, denek
maite baitute eta errespetatzen
gehiengoa, eta gehiengoak beti
irabazten du, erremedio gabe.
Parte hartzen duena ere gehien-
goa da: Jaunaren artaldeko
ardirik gehienak, baita ardi bel-
tzak ere, eta ardi muturtxuri eta
muturgorriak, otxanak eta otxa-
nagoak, zakurraren maitale
zahar eta berriak: ardi galduak
ez beste guztiek etsitzen dute
azkenean Bertangoxoneko Bor-
dan.

Betikoa da hori, ageri-ageri-
koa. Baina hauteskunde egunen
irudirik leialena, beteena, esa-
nahi handikoena beste bat da,
nere iritzirako. Bada, izan ere,
irudi bat, argazki bat, fedabide-
ek hauteskundeen biharamune-
an ia hutsik egin gabe atera ohi
dutena, baxter batean badaez-
padare, irakurleak, datu serioe-
kin nazkatu ondoren, arnasa
pixkat har dezan eta bere kasa
irrifarre ergela egin dezan jar-
tzen dutena. Delako argazki
horretan emakume gajo batzuk

azaltzen dira, antigoaleko moda-
ko uniforme batek estaliak;
botoa botatzera doaz edo bota-
tzetik datoz edo botatzen ari
dira; fedeak bizi ditu eta fedez
argituriko aurpegikera distiraz-
ko eta doha-
tsu bezain
patetiko bate-
kin begiratzen
diote kalean
ezagutu du-
ten politiko-
tzar edo poli-
tikoñoari,
errespetoz eta
miresmenez;
Jaun baten
mirabeak di-
ra, putak edo
etxekoandre-
ak gizon-gi-
zon batenak
diren bezala,
baina beste
era batera;
amak, ahiz-
pak edo ala-
bak dira, eta
Gorputz Mistikoren
baten adoratzaileak; uniformea-
ren jabe egiterakoan obedimen-
tu eta mendekotasunezko boto
itsua egin behar izan zuten, gar-
bitasun eta pobretasun espi-
tualari dagokionaz gainera;
aparteko etxe batzuetan bizitzen
dira, eta batzuk ia itxitura
osoan, mundura gehiegi atera
gabe, inguruko jendearekin
kutsatu gabe, haietaz deus jakin
gabe, baina giza-mordo guztia-
kin birtualki bat eginik Fedezko
Sare Telematikoaren bitartez;
bai, jaunak: Sor Sufrajio eta
bere alabak dira, mojatxoak

dira, hauteskundeen biharamu-
nean ia behinere hutsik egin
gabe fedabideetako argazkiren
batean ateratzen dituztenak...
eta zerbaitegatik izango da,
ezta? Nik esango nuke bere

„
*Klausurako mojak
ez dira tuntunak;
badakite zeinen
erraz eta gozo
uztartzen diren
komentuko itsumen
fedezkoa eta
hauteskunde
egunetakoa*

buruaren egiazko
karikatura dela
b o t o - e m a i l e
arruntak argazki
horietan ikusten
duena, erdi ohar-
kabea eta sinetsi
nahi ezta bezala.
Baina badakigu
zein den fedabide-
en lan gaiztoa:
hutsak puztu (eze-
rezaren mozorroen
errepikatze eten-
gabea puztu) eta
putzik handienak
hustu edo menox-
tu. Mojatxo boto-
emaileen argaz-
kiak aurreneko
orrian behar luke,
erdi-erdian; hau-
teskundeak antolatzen dituen
Barne Ministerioaren propagan-
dan ere mojatxoaren argazkiak
behar luke. Haietxek dira boto-
emailearen paradigma eta ispi-
lurik garbiena, Estatuak konsa-
gratutako papertxo bana eskuan
dutela.

Klausurako mojak ez dira tun-
tunak; badakite noiz atera
komentu zulotik, eta badakite
zeinen erraz eta gozo uztartzen
diren komentuko itsumen fedez-
koa eta hauteskunde eguneta-
koa. Komentu barruko bizimo-
duaren antzik handiena,
orduantxe du munduak.

••• MARIBI UNAMUNO

Teknokontuak

Eskolara hasi nintzenean arbel
txikiak, ttuaz ezabatzen zire-
nak, ikasgeletatik kendu
barik zeuden, arkatza eta
koadernoare ere egon arren.
A mayores pasatu nindute-
nean tintontziek ikasma-
hietako zuloetan eta tinta
arrastoek mahai ganeetan
zirauten, nahiz eta boligrafoen
batzuk bazebiltzan ikasgelan. Neure
lehena Bolin urdina izan zen; mekanismoa
ikusteagatik lehenengo hotsean zabaldu eta
berriro ganoraz montatu ezinik, amaitu arte
punta luzea kanpoan zuela erabili nuena;
orduan boligrafoak amaitu arte irauten zuten
bada.

Hamaika urte nituen (orain ere hamaika
urte badut eta!) tresneria saltzen zuen gizon
ihar bati gurean idazmakina erosi zienean;
beronen erabilera irakasten zuen liburua ere
berak ekarri zigun, dena 1968ko sei mila
pezetan. Teknologia aldetik teklatu biribilaren
ordez ertz kamustudun tekla karratuak izatea
eta hiru kilo baino ez pisatzea eskaintzen
zuen. Tramankulu hura erabilteko ohorea
neuri eman zidaten eta han hasi nintzen aese-
de-efegeka, harrezkero inon berdinik ikusi ez
dudan idazmakinan. Estatu espainiarrak
ekialdeko estatuekin teknologia inportatzeko
sinatutako hitzarmen baten ondorioz heldu
zen gurerraino eta unibertsitatetik alde arte
lagundu zidan.

Gerora, teknologiaren aldetik eguneratzeko
premiak eraginda, konputagailua erosi
genuen eta, egia baino ez esatekotan, Consul
zaharrari ematen nion erabilera bera eman
diot urteetan; hori bai, kalko orri barik kopia
hobeak egiten ditu eta, ganera, idatzitakoari
izena ipinteko baldintza bakarraz, berak gor-
de eta sailkatzen du dena; langile bikaina oso,
memoria onekoa eta eraginkorra.

Hara non, beti izan ohi da arazoren bat eta,
konputagailua endredatuta dabilen eta kon-
pontzerik ote duen aztertzeraz eraman beharre-
an garen. Une batez, Consulaz oroitu naiz, bai-
na..., ez, almonedaren baterako ez bada, ez dut
aterako. Bitartean, igande iluntzeko bedera-
tziak jota, boligrafo gorritz dihardut koadernoan
asteazkeneko zutabeari forma eman nahian.

...kornerra

MIKEL ELORZA

Itungintza

■ Arabako Diputazioaren truke Gasteizko al-
katetza eskatzea apustu ona dirudi PSE-EE-
ren aldetik. Donostiako alkatetza itun bidez
lortu zuen eta bistan da inbertsioa emankorra
suertatu zaiola. Itsusia da alderdi politikoek
karguak guk umetan futbolisten kromoak be-
zala nola trukatzan dituzten ikustea, baina
ohitzen ari gara plazaren neurrietara. Itunek
agintera hurbiltzen zaituzte eta jakina da
aginteak maitasun gutxi eskaini baina amore
ematea eskatzen duela. Andoni Ortuzar EITB-
ko zuzendari izendatzeko EHk bere botoak
ematea *itungintzako* azken adibidea da. Ho-
nek ere euskaraz aitaren batean ikasiko omen
du. Euskalduntze erakunde eta elkarteek
kontuan hartu beharko lukete, didaktika alo-
rrean, azken aldian Euskal Herrian ezagutu
dugun euskalduntze metodo eraginkorrena
politikagintzako goi kargu bat hartzea dela.